

Budgetskrivelse 2020–2022

Folktandvården Västernorrland

Budgetskrivelse för Folktandvården 2020–2022

1. Allmänt

Folktandvården Västernorrland överlämnar härmed verksamhetsplan för 2020–2022. Fullmäktiges regionplan och HSN:s balanserade styrkort 2020–2022 utgör en plattform för Folktandvårdens verksamhetsplan. Styrande är naturligtvis också de författningar som reglerar tandvården.

Folktandvårdens vision är **”Sveriges friskaste tänder”**. Visionen innebär att vi med fokus på Frisktandvård ska erbjuda länets alla medborgare all typ av vård, i rätt tid och med bästa effektiva omhändertagande. Lyckas vi väl i alla delar ska länets medborgare uppvisa Sveriges bästa munhälsa. På det sättet ska Folktandvården bidra till Landstingets vision **”Liv, hälsa och hållbar utveckling i Västernorrland”**.

Vår verksamhetsidé är **”att säkerställa en god munhälsa på lika villkor för hela länets befolkning”**. Verksamhetsidén innebär att vi har ett ansvar för en tillgänglig tandvård, för alla åldrar i alla delar av länet, med utgångspunkt från vårdbehovet och fastställda prioriteringar. Detta utgör grunden för Folktandvårdens verksamhet.

1.1 Verksamhetens omfattning

Folktandvårdens verksamhet ska under planperioden dimensioneras för att svara upp mot regionens slutansvar för all tandvård och våra kunders efterfrågan. Utifrån nuläget behöver vi förstärka vår allmäntandvård för vuxna på ett antal orter i länet. Även specialisttandvård behöver fortsätta att förstärkas, dels att klara det särskilda åtagande landstinget har enligt tandvårdslagen, samt för att tillgodose behovet av specialistverksamhet för länets samtliga medborgare. Det största hindret i en sådan utveckling är och har varit svårigheten att rekrytera legitimerad och utbildad personal i allmäntandvården (tandläkare, tandhygienister och tandsköterskor) och specialister till specialisttandvården.

Det innebär att vi under planperioden måste fortsätta att lägga stora resurser på olika former av särskilda rekryteringsinsatser vid sidan av traditionell rekrytering. Vidare kommer vi även lägga stora resurser på utbildning av ST-tandläkare samt utveckling av samverkan mellan specialist- och allmäntandvård. Lyckas vi med våra ambitioner kommer vår verksamhet, och därmed även vår omsättning, att öka.

För att tillgodose de äldres och skörastes behov av prevention, tandvård och oral rehabilitering startade Folktandvården hösten 2014 uppbyggnaden av ett kunskapscentrum för äldretandvård. Ett centrum som kommer utgöra en viktig resurs för att utveckla äldretandvården på våra kliniker under planperioden 2020–2022.

Planperioden 2020–2022 kommer även att innebära stora krav på anpassning av våra verksamheter till effektiva och produktiva enheter för att möta regionens kraftigt ökade avkastningskrav. Detta samtidigt som krav från regionen och våra medborgare kräver investeringar i området digitalisering.

1.2 Prisjusteringar allmäntandvård vuxna

Allmäntandvården för vuxna ska finansieras via avgifter. För att verksamheten ska kunna finansieras i nödvändig omfattning den vägen behöver vi justera våra priser från 2020-01-15. Ett förslag till prisjusteringar bifogas (bilaga 4–5).

2. Invånarperspektivet

Inriktningsmål: Jämlik fördelning av resurser utifrån behov

Strategiska områden för att nå inriktningsmålet "Jämlik fördelning av resurserna utifrån behov" är:

- Arbeta för en god och jämlik hälsa genom att öka andelen invånare med god hälsa och minska andelen med ohälsa som uppstår på grund av levnadsvanor och livsvillkor.
- Ökad tillgänglighet till hälso- och sjukvård samt tandvård.

Önskade resultat

Följande önskade resultat har definierats i styrkortet;

1. Invånarnas hälsa ska förbättras över tid. Barn och ungdomars hälsa samt tandhälsa, ska särskilt beaktas.
2. Högt förtroende för hälso- och sjukvård samt tandvård.
3. Hög tillgänglighet, förbättrad tillgång till hälso- och sjukvård och tandvård.

Mått och mål

Invånarnas hälsa ska förbättras över tid. Barn och ungdomars hälsa samt tandhälsa, ska särskilt beaktas

Vi kommer att fortsätta följa munhälsans utveckling och har som mål att andelen kariesfria 6- och 19-åringar ska öka.

Vår satsning på Frisktandvård ser vi som en mycket viktig faktor för att förbättra munhälsan i Västernorrland. Vi har historiskt därför valt att följa frisktandvårdsgruppen specifikt. Tack vare en kontinuerligt god måluppfyllnad och en stor andel vuxna revisionspatienter med frisktandvårdsavtal har vi därför valt att gå vidare i våra mål och mått. Fokus kommer istället ligga på att följa i vilken mån förebyggande och

sjukdomsbehandlande åtgärder erbjuds våra patienter, med vikten lagd på fluorförebyggande åtgärder på fokusgruppen tandläkare. I Folktandvårdens BSK 2020–2022 ligger därför måttet ”Andel fluorlackade vuxna hos tdl”.

Högt förtroende för hälso- och sjukvård samt tandvård

Vi genomför varje år en omfattande kundenkät där vi följer upp kundnöjdheten i olika perspektiv. Bland annat följer vi upp bemötande. Vi har ett högt mål när vi har sagt att vi ska bibehålla de goda siffrorna på 97 för vuxna samt 96 i för ungdomar i varje mätning av NKI.

Hög tillgänglighet, förbättrad tillgång till hälso- och sjukvård och tandvård

Tillgängligheten följer vi upp genom att mäta två mått. Det första är hur stor andel av våra vuxna revisionspatienter som är kallade i tid. Vår ambition är att andelen ska öka. För våra frisktandvårdspatienter, barn och ungdomar har vi i princip inga förseningar, andelen har legat på ca 0,1–1,8 procent på årsbasis de senaste åren. Vi förväntar oss att den nivån inte ökar under planperioden.

Det andra måttet är andelen FK-08 patienter med ålder 80+ och hög risk som kallas i tid. Syftet är att lägga fokus på de sköraste och mest ”tandsjuka” i vår icke prioriterade patientkategori. Målet är att 50% av de patienterna ska vara kallade i tid.

Övrigt

Utöver ovanstående mått och mål följer vi även upp övriga mått och mål som finns i HSN:s balanserade styrkort för Folktandvården.

Andelen barn som uteblivit från besök i den omfattningen att kommunens socialtjänst blivit informerade ska följas upp.

För specialisttandvården har 3 andra mål satts upp för 2020, nämligen att remissköerna ska minska, länskö införas inom samtliga specialiteter och att 3 specialiteter ska erbjuda konsultation på distans. Detta syftar till att ge en mer jämlik fördelning av resurser till regionens medborgare samt utöka samverkan mellan allmän- och specialisttandvården.

3. Medarbetarperspektivet

Inriktningsmål: Medarbetarna är delaktiga och har en bra arbetsmiljö

Strategiska områden för att nå inriktningsmålet ”Medarbetarna är delaktiga och har en bra arbetsmiljö” är:

- Säkerställande av rätt kompetens på varje nivå för att kunna bedriva en verksamhet med kvalitet.
- Att ständigt utveckla samverkan och delaktighet.

- För att erbjuda en kunskapsbaserad och ändamålsenlig verksamhet, behövs en väl utvecklad akademisk miljö.

Önskade resultat

Följande önskade resultat har definierats i styrkortet;

1. Attraktiva arbetsplatser där medarbetare mår bra, har tillgång till ett nära ledarskap och utvecklas i sitt arbete.
2. Strategiskt arbete med kompetensförsörjning för en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare.

Mått och mål

Attraktiva arbetsplatser där medarbetare mår bra, har tillgång till ett nära ledarskap och utvecklas i sitt arbete

Ledarskapet följer vi genom chefsindex i medarbetarenkäten. Nämndens mål är 72 vilket vi väljer att följa.

Engagerade medarbetare mäter vi via Hållbart medarbetarengagemang, HME, varje år. Nämndens mål är 80 vilket vi väljer att följa.

Att vi ständigt arbetar med förebyggande åtgärder och ett aktivt rehabiliteringsarbete är viktigt för att minska sjukfrånvaron. Hur vi lyckas i våra ambitioner mäter vi genom att följa upp sjukfrånvaro i timmar i förhållande till ordinarie arbetstid, målet är att inte överstiga 5 %. Sjukfrånvaron följs upp i samband med delårsrapporter och bokslut. För att tidigt nå medarbetare har vi satt upp ytterligare ett mål att genomföra omtankesamtal med alla som är frånvarande mer än 3 gånger under 6 månader.

Strategiskt arbete med kompetensförsörjning för en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare.

För att fördjupa samverkan mellan allmäntandvård och specialisttandvård har ett tredelat mål satts som syftar till att öka antalet allmäntandläkare som deltar på specialistavdelningen i auskultationsprogram, breddprogram och som nischandläkare. Detta syftar till att stärka vår kompetens i organisationen och göra oss mer attraktiva som arbetsgivare.

Övrigt

Utöver ovanstående mått och mål följer vi även upp övriga mått och mål som finns i HSN:s balanserade styrkort för Folktandvården.

4. Processperspektivet

Inriktningsmål: Effektiva och framgångsrika verksamheter

Strategiska områden för att nå inriktningsmålet "Effektiva och framgångsrika verksamheter" är:

- Strukturerat och långsiktigt systematiskt förbättrings- och utvecklingsarbete, för en hög kvalitet i hälso- och sjukvården inklusive tandvården.
- Hållbara lednings- och styrningsstrukturer som främjar en verksamhet med kvalitet.

Önskade resultat

Följande önskade resultat har definierats i styrkortet;

1. Ändamålsenliga lednings- och styrningsstrukturer.
2. Systematiskt förbättrings- och utvecklingsarbete bidrar till en väl fungerande och välskött verksamhet.
3. Ett systematiskt digitaliseringsarbete bedrivs, med digitala tjänster och moderna IT-stöd som möjliggör effektiva processer.

Mått och mål

Ändamålsenliga lednings- och styrningsstrukturer

HSN har satt som mål att nå ett delindex på 80 ur medarbetar- och chefsenkäten avseende Styrning, Ledarskap och Motivation vilket vi avser att följa.

Systematiskt förbättrings- och utvecklingsarbete bidrar till en väl fungerande och välskött verksamhet

HSN har beslutat att följa Hållbart Säkerhetsengagemang, HSE, på årsbasis. Målet är ett snitt i nivå med riksgenomsnittet.

Ett systematiskt digitaliseringsarbete bedrivs, med digitala tjänster och moderna IT-stöd som möjliggör effektiva processer

HSN har även som mål att samtliga förvaltningar ska upprätta en aktuell handlingsplan, baserad utifrån digitaliseringsstrategin, som löpande följs upp.

Övrigt

Utöver ovanstående mått och mål följer vi även upp övriga mått och mål som finns i HSN:s balanserade styrkort för Folktandvården.

För att få input till ständiga förbättringar behövs en kontinuerlig omvärldsspaning. Vi har i den delen valt att följa hur stor andel av våra medarbetare som tjänstgör på annan klinik. Målet är att 20 procent av alla medarbetare årligen ska tjänstgöra på annan

klirik/verksamhetsområde/län. Uppföljning sker i samband med delårsrapporter och bokslut.

För att nå god kvalitet i klassificering av patienters risk har vi valt ett mått där vi ska följa upp hur stor andel av revisionspatienterna som har blivit bedömda i Riskbedömning. Målet är att minst 94 % av patienterna har fått en bedömning gjord i Riskbedömning.

Journalgranskning kommer att genomföras med mål att 85 % ska vara godkända granskningar 2020.

I syfte att bli en effektivare organisation har vi satt som mål att nå ett snitt på 1.9 respektive 2.1 antal besök per unikt barn- och vuxenpatient som blivit undersökt.

För att minska vår förvaltnings miljöpåverkan ska plastmuggar och ej miljövänliga förkläden fasas ut och ersättas med miljövänliga alternativ. För att minska transporter och mängd avtrycksmaterial kommer antalet scannade avtryck att följas. I syfte att minska mängden papper som skrivs ut kommer andelen digitala kallelser att följas.

Fortsatt arbete kommer att ske med att fasa ut produkter på utfasningslistan.

Specialisttandvården har valt att sätta två mål för att följa sitt arbete med ständiga förbättringar. Det första målet är att öka antalet kaizenlappar per månad och det andra målet är att öka antalet avvikelser per månad.

5. Ekonomiperspektivet

Inriktningsmål: En ekonomi i balans över tid

Strategiska områden för att nå inriktningsmålet "En ekonomi i balans över tid" är:

- God ekonomisk hushållning, för en långsiktigt hållbar verksamhet med ekonomi i balans över tid. Detta innebär på kort sikt, återställning av tidigare års underskott och på lång sikt, återställning av eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen.

Vår bedömning är att de minskade resursramarna kommande planperiod 2020–2022 i form av ett utökat avkastningskrav på 4,6 mnkr och minskad regionsättning med 5,5 mnkr, totalt 10,1 mnkr får stora konsekvenser.

Folktandvården har över tid genererat ett överskott till regionen i flertalet år. I ett nationellt perspektiv är avkastningskravet för Folktandvården Västernorrland bland det högsta i riket med hänseende till storlek på organisation.

Konsekvenserna av denna enorma höjning av avkastningskravet och den minskade regionsättningen för Folktandvården kommer att kräva en översyn av klinikstrukturen inom Folktandvården. Vi ser det som en risk att vi kommer att behöva lägga förslag till HSN om strukturförändringar i form av kliniknedläggningar, försämrad tillgänglighet och svårigheter att finansiera eventuellt kommande ombyggnationer/ uppfräschning av våra lokaler.

Behovet av rekryteringsinsatser är stort inom Folktandvården Västernorrland och kan komma att försvåras i och med det högt ställda avkastningskravet.

Den satsning som påbörjats med att bygga upp en bra bemanning på specialisttandvården, måste omvärderas. Kösituationen på specialisttandvården kommer då att ytterligare försämrats.

Kritiska framgångsfaktorer

1. Kostnads-/intäktskontroll
2. Kostnadsanpassning
3. Kostnadseffektivitet

Kostnads-/intäktskontroll

Verksamheterna skall uppnå minst överenskommet resultatkrav. För allmäntandvården ska det ekonomiska resultatet vara minst 2 % av omsättningen och för specialisttandvården minst ett nollresultat.

Kostnadsanpassning

Vi har valt att följa andel uteblivande av total vårdtid. Vi hade 2015 ett utfall på 4,77 %, 2016 ett utfall på 4,64 %, 2017 ett utfall på 4,55 %, 2018 ett utfall på 4,85 %. Utfallet för tertial 2 2019 är 4,60 %. Målet för 2020 är 4,25 %.

Kostnadseffektivitet

Vi följer kontinuerligt upp hur mycket vårdtid vi får ut i förhållande till all närvarotid exklusive chefer. Vårdtiden i förhållande till närvarotiden uppgick 2017 till 31,7 %, 2018 32,2 %. Utfallet tertial två 2019 är 32,7 %.

Folktandvården har som mål under 2020 att verksamheterna ska arbeta med två fokuskoder för att säkerställa en korrekt debitering, samt genomföra fyra debiteringsövningar per år.

5.2 Resultatbudget, miljoner kronor

	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	313	316	331	342	352
Verksamhetens kostnader	-303	-307	-320	-331	-341
Avskrivningar	-4	-4	-4	-4	-4
Verksamhetens nettokostnader	6	5	7	7	7
Finansiella kostnader	-4	-5	-7	-7	-7
Årets resultat	2	0	0	0	0

Priser

Efter beslut i Regionfullmäktige den 20 – 21 juni 2018 § 118 fastställdes att tandvårds-, och frisktandvårdstaxan ska följa LPIK (Landstingsprisindex) exkl. läkemedel med en årlig prisjustering. År 2020 är den angiven till 3,1 %.

För att kompensera oss för kostnadsökningar 2020 kommer priserna för tandvårdstaxan och frisktandvårdstaxan att justeras med LPIK dvs. 3,1 % från och med 2020-01-15

Barnpeng 2020 – allmäntandvård för barn och vuxna 3–23 år.

Barnpengen räknas upp med 2,0 % och fastställs till 1 388 kronor för 2020.

För asylsökanden som blivit skriven i länet föreslås att tandregleringskostnader debiteras enligt allmän specialisttandvårdstaxa.

5.3 Resursfördelning

I enlighet med statskontorets rekommendationer har vi sedan 2012 tillämpat en nationell redovisningsmodell av den verksamhet som finansieras via anslag.

Ambitionen är att säkerställa transparens mellan konkurrensutsatt och konkurrensskyddad verksamhet och samtidigt få en likartad och jämförbar redovisning i hela landet.

Föreslås att Folk tandvårdens anslag 2020 fastställs till enligt specifikation i bilaga 2.

5.4 Investeringar

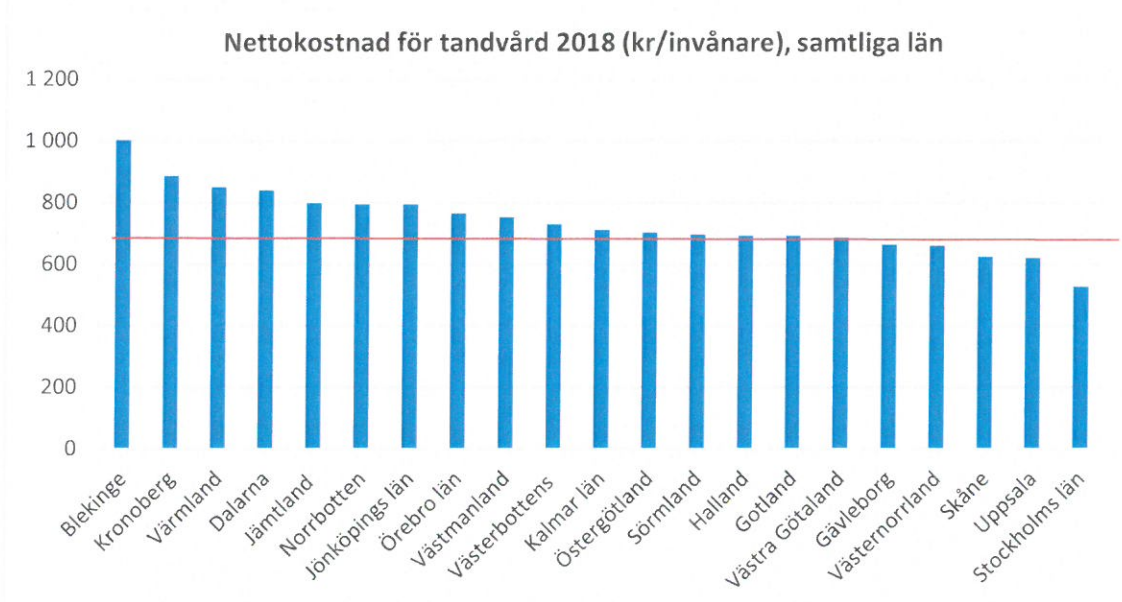
Folk tandvårdens investeringsbudget 2020 ligger på 4 401 tkr. Avskrivningsbudgeten 3 919 tkr ligger lägre nästa år på grund av att avskrivningskostnaden på mobila kliniken upphörde 2019. Finns ett stort behov av återanskaffning av behandlingsstolar under 2020.

5.5 Hemställen investeringsbudget 2020

Folk tandvården hemställer att få 2020:års investeringsbudget på 4 401 tkr beviljat. Avskrivningsbudgeten 3 919 tkr ligger lägre nästa år på grund av att avskrivningskostnaden på mobila kliniken upphörde under 2019. Finns ett stort behov av återanskaffning av behandlingsstolar under 2020.

Region Västernorrlands kostnader för tandvården

Enligt SKL:s nationella jämförelser har Region Västernorrland 2018 bland de lägsta kostnader för tandvård per invånare i hela landet.

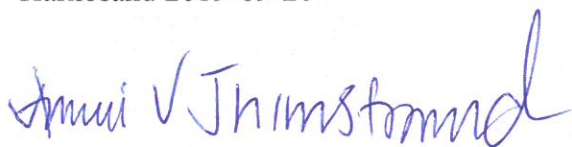

Den genomsnittliga nettokostnaden för landstingen/regionerna i riket ligger på 666 kr/invånare (rött streck i tabellen ovan) att jämföra med Region Västernorrlands kostnad på 660 kr/invånare.

7. Hemställan

Folktandvården Västernorrland hemställer att föreliggande budgetskrivelse med budget för 2020–2022 inklusive bilagor godkänns.

Härnösand 2019-09-20

Annri V Thimstrand
Tandvårdsdirektör

Bilaga 1: Folktandvårdens BSK 2020–2022 Allmäntandvård
Bilaga 2: Folktandvårdens BSK 2020–2022 Specialisttandvård
Bilaga 3: Specifikation av Folktandvårdens anslagsfinansierade verksamhet 2020
Bilaga 15: Personal- och kompetensförsörjningsplan
Bilaga 16: Folktandvården Riskanalys

Folktandvården
Fördelning av landstingsersättning (transparensredovisning)

	Budget 2020 (tkr)		
VERKSAMHET	KUV ¹⁾	KSV ²⁾	Summa
Barn- och ungdomstandvård			
Allmäntandvård för barn och ungdomar 3-22 år	71 812		71 812
Områdes- och slutansvar för barn och ungdomar		7 558	7 558
Specialisttandvård ortodonti		23 421	23 421
Specialisttandvård pedodonti		3 214	3 214
Specialisttandvård övrigt inklusive sjukhustandvård		3 342	3 342
Summa barn- och ungdomstandvård	71 812	37 535	109 347

Vuxentandvård			
Allmäntandvård vuxna			0
Områdes- och slutansvar för vuxna		7 193	7 193
Specialisttandvård inkl sjukhustandvård		24 280	24 280
Summa vuxentandvård	0	31 473	31 473

Tandvårdsstöd			
Tandvårdsstöd	15 251		15 251

Övrigt			
Sjukresor		0	0
Forskning, utveckling, kvalitetsarbete och planeringsansvar		3 135	3 135
ST-utbildning, nationella platser		1 681	1 681
ST-utbildning, uppdragsutbildning		7 199	7 199
Introduktion av nya medarbetare		3 568	3 568
Särskilda rekryteringsinsatser		4 144	4 144
Praktikplatser		220	220
Tobaksfri Duo		325	325
Mobil klinik		1 632	1 632
Regionövergripande krav och uppdrag		838	838
Summa särskilda uppdrag	0	22 742	22 742

TOTALT	87 063	91 750	178 813
---------------	---------------	---------------	----------------

REGIONERSÄTTNING			178 813
-------------------------	--	--	----------------

1) KUV = Konkurrensutsatt verksamhet

2) KSV = Konkurrensskyddad verksamhet

Ekonomisk redovisning, (tusental kronor)
Förvaltning: Folk tandvården

Delområde	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020			Plan 2021			Plan 2022		
	Netto	Netto	Intäkter (+)	Kostnader (-) *)	Netto	Intäkter (+)	Kostnader (-) *)	Netto	Intäkter (+)	Kostnader (-) *)	Netto
Allmäntandvård ¹⁾	-84 766	-78 454	155 035	-232 907	-77 872	159 685	-239 851	-80 166	164 476	-247 087	-82 611
Specialisttandvård ²⁾	-61 045	-53 805	27 433	-87 176	-59 743	28 255	-89 785	-61 530	29 102	-92 489	-63 387
Tandtekniska laboratorier ³⁾	-1 116	73	6 346	-6 059	287	6 536	-6 240	296	6 733	-6 428	305
Övrig verksamhet ⁴⁾	-6 102	-26 451	6 308	-26 407	-20 099	6 497	-27 247	-20 750	6 695	-28 015	-21 320
SUMMA VERKSAMHET	-153 029	-158 637	195 122	-352 549	-157 427	200 973	-363 123	-162 150	207 006	-374 019	-167 013
<u>Finansiella poster</u>											
Finansiella intäkter/kostnader ⁵⁾	1 141	0		-6 135	-6 135		-6 319	-6 319			-6 509
Tandvårdersättning ⁶⁾	154 362	158 637	163 562		163 562	168 469		168 469	173 522		173 522
RESULTAT ⁷⁾	2 474	0			0			0			0

<u>Likviditetspåverkan</u>											
Avskrivningar (ingår i verksamhetens kostnader)	-3 982	-3 965		-3 919	-3 919		-3 997	-3 997		-4 077	-4 077
Investeringar	-3 944	-4 401		-4 401	-4 401		-4 401	-4 401		-4 401	-4 401
Diff (investering-avskrivning)	38	-436			-482			-404			-324

*) Inklusive kapitaltjänstkostnader

Anm. Kostnader och intäkter anges avseende I/E-kod 0-3

1) Dvo 310-330

2) Dvo 340

3) Dvo 350

4) Övriga Dvo

5) Dvo 992

6) Dvo 995 Endast ie-kod 2 anges här.

7) Dvo 999

Förvaltning: FOLKTANDVÅRDEN

Proj.nr	Benämning	Utgift t o m 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Summa utgift t o m 2022
Tandvård							
		3 944	4 401				8 345
5730	Behandlingsstol 2 st			473			473
5731	Behandlingsstol 1 st			236			236
5729	Behandlingsstol 2 st			480			480
5732	Utr för Piezonkirurgi			65			65
5734	Utr. frysbehandlar			75			75
5733	Scanner			270			270
5735	Behandlingsstol 2 st			473			473
5736	Scanner			270			270
5738	Vinkelstycken 5 st			237			237
5737	Behandlingsstol 2 st			473			473
5741	Behandlingsstol 2 st			473			473
5739	Fräs			350			350
5742	Scanner			270			270
5740	Behandlingsstol			236			236
	Diverse/ospecificerat			20	4 520	4 642	
TOTALT FÖRVALTNING			4 401	4 401	4 401	4 401	

Ekonomiska nyckeltal

Folktandvården

	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäktsförfinansieringsgrad, % ¹⁾	100%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Återinvesteringsgrad, % ²⁾	99%	111,0%	112,0%	112,0%	112,0%
Tandvårdsersättning, kr per invånare ³⁾	627	647	668	689	711

1) Beräkning: Verksamhetens intäkter (kkl 3) dividerat med verksamhetens kostnader (kkl 4-7 samt 85).

2) Beräkning: Nettoinvesteringarna dividerat med avskrivningarna (kgr 79).

3) Beräkning: Tandvårdsersättning respektive år dividerat med antalet invånare i förvaltningsområdet.

Antal invånare resp. år	245 983	245 376	245 000	244 600	244 200
-------------------------	---------	---------	---------	---------	---------

Folktandvårdens BSK 2020-2022

Bilaga 1.
Fastställt

Perspektiv & inriktningsmål	Mål	Mått	Källa	Jämförelsetal	Målnivå 2020	Uppföljning
Invånar	1. Andel kariesfria 19-åringar ska öka	1. Andel 19-åringar med DFT=0	1.	1. 33.2% 2018	1. 34 %	1. Helår
Jämlig fördelning av resurser utifrån behov	2. Andel kariesfria 6-åringar ska öka	2. Andel 6-åringar med DFT=0	2.	2. 81,6 % 2018	2. 83%	2. Helår
	3. Andel fluorlackade vuxna ska öka	3. Andel fluorlackade vuxna hos tdl	3.	3. 20,5% jan-aug 2019	3. 25 %	3. Delår och helår
	4. Andel kallelser av vuxna som kallas i tid ska öka	4. Andel kallelser av vuxna som kallas i tid	4.	4. 75,9%	4. 82 %	4. Delår och helår
	5. Andel kallelser av äldre tandsjuka patienter som kallas i tid ska öka	5. Andel kallelser av vuxna 80+ prioritet hög som kallas i tid	5.	5. 50%	5. 50 %	5. Delår och helår
Medarbetare	1. Hållbart medarbetarskap	1. HME	1.	1. 86 2018	1. 80	1. Helår
Medarbetarna är delaktiga och har en bra arbetsmiljö	2. Ökad samverkan mellan allmän- och specialisttandvård	2. Antal tdl som deltar på specialistavd i auskultationsprogram	2.	2. Nytt mått	2. Samtliga nyanställda inom 2 år	2. Helår
	2.1 Ökad samverkan mellan allmän- och specialisttandvård	2.1 Antal tdl som deltar på specialistavd i breddprogram	2.1	2.1 Nytt mått	2.1 3 st	2.1 Helår
	2.2 Ökad samverkan mellan allmän- och specialisttandvård	2.2 Antal tdl som deltar på specialistavd i nischprogram	2.2	2.2 Nytt mått	2.2 2 st	2.3 Helår
	3. Attraktiva arbetsplatser	3. CI, Chefsindex	3.	3. 87 2018	3. CI: 72	3. Helår

	4. Attraktiva arbetsplatser	4. Omtankesamtal med alla som är frånvarande > 3 ggr/6 månader	4.	4. nytt mått	4. 100 %	4. Delår och helår
Processer	1. Kunskapsbaserad vård	1. Andel riskbedömda patienter	1.	1. 91% jan-aug 2019	1. 94 %	1. Delår och helår
Effektiva och framgångsrika verksamheter	2. Ständiga förbättringar	2. Antal besök per unik pat som blivit undersökt	2.	2. Nytt mått	2. Barn 1,9; Vuxna 2,1	2. Delår och helår
	3. Hög kvalitet	3. Andel godkända journalgranskningar	3.	3. 90,7%	3. 85 %	3. Delår och helår
	4. Ständiga förbättringar	4. Andel medarb. som tjänstgör på annan klinik/VO/län	4.	4. 23,9% jan-aug 2019	4. 20 %/år	4. Delår och helår
	5. Minskad miljöpåverkan	5. Påbörja utbyte av engångsmaterial mot miljövänliga alternativ	5.	5. Nytt mått	5. 2 produkter	5. Delår och helår
	6. Minskad miljöpåverkan	6. Antal scannade avtryck allmän- resp. specialisttandvård	6.	6. Jan-aug 743st	6. 1400 st	6. Delår och helår
	7. Minskad miljöpåverkan	7. Antal utfasade produkter från utbyteslista	7.	7. Jan-aug 3 av 5	7. 3	7. Delår och helår
	8. Minskad miljöpåverkan	8. Andel kallelser med SMS	8.	8. 56%	8. 60 %	8. Delår och helår
Ekonomi	1. En ekonomi i balans	1. Ekonomiskt resultat på VO utifrån omsättningen	1.	1.	1. Nå avkastningskrav som fastställs 2019-12-31	1. Delår och helår
Ekonomi i balans över tid	2. En ekonomi i balans	2. Andel uteblivandetid av total vårdtid	2.	2. jan-aug 4,60%	2. 4,25 %	2. Delår och helår
	3. En ekonomi i balans	3. Korrekt debitering	3.	3.	3. 2 fokuskoder/VO 4 deb.övningar/år	3. Delår och helår

Specialisttandvårdens BSK 2020-2022

Perspektiv & inriktningsmål	Mål	Mått	Källa	Jämförelsetal	Målnivå 2020	Uppföljning
Invånar	1. Rätt verksamhet	1. Remissköer ska minska	1.	1. 5/19 1879	1. 1800 st.	1. Delår och helår
Jämlik fördelning av resurser utifrån behov	2. Tillgänglig verksamhet	2. Länskö infört inom samtliga specialiteter	2.	2. Nytt mål	2. 9 länsköer	2. Delår och helår
	3. Tillgänglig verksamhet	3. Antal specialiteter som erbjuder konsultation på distans	3.	3. Nytt mått	3. 3 st	3. Delår och helår
Medarbetare	1. Hållbart medarbetarskap	1. HME	1.	1. Nytt mått	1. 80	1. Helår
Medarbetarna är delaktiga och har en bra arbetsmiljö	2. Ökad samverkan mellan allmän- och specialisttandvård	2. Ta emot allmäntandläkare i auskultationsprogram	2.	2. Nytt mått	2. Samtliga nyanställda inom 2 år	2. Helår
	2.1 Ökad samverkan mellan allmän- och specialisttandvård	2.1 Ta emot allmäntandläkare i breddprogram	2.1	2.1 Nytt mått	2.1 3 st	2.1 Helår
	2.2 Ökad samverkan mellan allmän- och specialisttandvård	2.2 Ta emot allmäntandläkare i nischprogram	2.2	2.2 Nytt mått	2.2 2 st	2.2 Helår
	3. Attraktiva arbetsplatser	3. CI, Chefsindex	3.	3. Nytt mått	3. CI: 72	3. Helår
	4. Attraktiva arbetsplatser	4. Omtankesamtal med alla som är frånvarande > 3 ggr/6 månader	4.	4. Nytt mått	4. 100 %	4. Helår
Processer	1. Hög kvalitet	1. Andel godkända journalgranskningar	1.	1. Nytt mått	1. 85 %	1. Delår och helår

Effektiva och framgångsrika verksamheter	2. Ständiga förbättringar 3. Ständiga förbättringar 4. Minskad miljöpåverkan 5. Minskad miljöpåverkan 6. Minskad miljöpåverkan	2. Spec. vx. Antal kaizenlappar/månad 3. Antal avvikelser per månad 4. Antal scannade avtryck tdl/klinik/som har scanner) 5. Följa Ftv krav på utfasade produkter 6. Börja kalla genom personlig brevlåda	2. 3. 4. 5. 6.	2. 3. 4. 2019, 915 st 5. 6.	2. 10 3. 10 4. 1200 st 5. 2 6. Ja	2. Delår och helår 3. Delår och helår 4. Delår och helår 5. Delår och helår 6. Delår och helår
	1. En ekonomi i balans	1. Nå nollresultat	1.	1. Nytt mått	1. Ej överstiga tilldelad budgetram	1. Delår och helår
Ekonomi						
Ekonomi i balans över tid						

Internkontrollplan för Folk tandvården Västernorrland 2020

Fastställd 2019-09-18

För att stimulera och följa den övergripande utvecklingen av riskhantering inom samtliga verksamheter har nedanstående valts att utgöra Folk tandvården Västernorrlands internkontrollplan 2020.

Riskområde	Kontrollaktivitet	Verktyg/metod	Frekvens/rapportering	Ansvarig
Förvaltningens identifierade riskområden				
Respektive förvaltnings egna identifierade viktiga riskområden.	Identifiera, värdera och bedöm åtgärdsbehov för viktiga riskområden inom respektive verksamhet.	Utvecklade riskanalyser, i synnerhet avseende: Beskrivning av befintliga åtgärder, bedömning eventuellt behov av nya åtgärder.	Delår och helår Sammanfattning vid förstärkt månadsrapport (april), av hur arbetet fortgår	Respektive Förv.chef
Resursbrist samtliga yrkeskategorier	Se "Aktivitetsplan för kompetensförsörjning"		Delår och helår	Respektive Förv.chef
Svårighet att rekrytera chefer	Genomför LIF-utbildning internt		Helår	Respektive Förv.chef
Kösituation på specialisttandvården	Införande av breddprogram och nischprogram för allmäntandläkare på specialisttandvården		Delår och helår	Respektive Förv.chef
Kösituationen bland vuxna inom allmäntandvården	Rekrytering och fortsatt arbete med produktionsplanering.		Delår och helår	Respektive Förv.chef
Specifika områden för riskanalys*				
Bisysslor	Efterlevnad av reviderad riktlinje för bisysslor	Stickprov	Delår och helår	Respektive Förv.chef

GDPR	Identifiera och värdera riskområden utifrån det nya regelverket, samt bedöm ev. åtgärdsbehov.		Delår och helår	Respektive Förv.chef
------	---	--	-----------------	----------------------

* Bygger på underlag från föregående år, t ex revisionsrapporter

Specifikation av Folktandvårdens anslagsfinansierade verksamhet 2020

1. BARN- OCH UNGDOMSTANDVÅRD

1.1 Allmäntandvård för barn och ungdomar, för närvarande 3–23 år

Tandvård till barn och ungdomar som för närvarande är mellan 3–23 år, enligt överenskommelse och fastställda riktlinjer för barn- och ungdomstandvården.

Barnpengen fastställs av landstingsfullmäktige och föreslås till 1 388 kr/barn 2020 och i övrigt gäller regelbok enligt "Vårdval tandvård Västernorrland"

1.2 Områdes- och slutansvar för barn och ungdomar

Folktandvården har det yttersta behandlingsansvaret och områdesansvaret för samtliga barn och ungdomar i ålder 0–23 år som är folkbokförda i Västernorrland. Områdesansvar innebär att säkra tillgång till akuttandvård och regelbunden tandvård av hög kvalitet inom rimligt avstånd och inom rimlig tid för alla barn och ungdomar i Västernorrland. Folktandvården har som landstingets tandvårdsutövare i detta sammanhang ett särskilt ansvar. Vilket bland annat innebär att vi har allmäntandvårdskliniker på 14 orter i länet, en mobil klinik samt specialisttandvård på 2 orter. I allmäntandvårdens organisation finns också medarbetare som har vidareutbildats för att kunna utföra viss ortodontibehandling. Det har gjorts för att förbättra den geografiska tillgängligheten genom att delar av behandlingen ska kunna genomföras närmare hemmakliniken.

Folktandvården har ett riktat uppdrag att arbeta med utåtriktad verksamhet för barn och ungdomar i kommunerna. I uppdraget ingår att samverka med barn- och mödrahälsovård, primärvård, förskolor och skolor samt skolhälsovården. Folktandvården har utvecklat ett samarbete med BVC kring tandhälsoscreening av småbarn (6–12 månader) för att hitta riskindivider tidigt och sätta in preventiva åtgärder.

Områdesansvaret innebär också tandvård till barn i åldrarna 0–2 år enligt fastställda riktlinjer för barn- och ungdomstandvården.

Motivationslektioner genomförs från förskoleklass genom hela grundskolan i utvalda årskurser.

Vidare ingår att arbeta med tobaksprevention, vilket innebär information och registrering av tobaksvanorna i samband med individuell behandling.

Gömda/papperslösa barn ska även ha fullständig och regelbunden barn- och ungdomstandvård. Folktandvårdens ansvar innebär att vi även ska kunna

Datum
2017-09-22

Bilaga 2
Dnr

Sida
2(7)

säkerställa att patienter som inte talar svenska ska kunna göra sig förstådda via tolk och att information ska finnas tillgänglig på olika språk.

1.3 Specialisttandvård ortodonti

Uppdraget omfattar att efter remiss/konsultation ta emot barn och ungdomar vars sjukdomsbild och vårdens komplexitet kräver specialisttandvårdens kunskaper och resurser. I uppdraget ligger även att tillse att möjlighet till konsultation på remittentens hemmaklinik enligt speciella riktlinjer kan utföras. Fastställda riktlinjer och prioriteringar för barn- och ungdomstandvården ska följas.

1.4. Specialisttandvård pedodonti

Uppdraget omfattar att efter remiss/konsultation ta emot barn och ungdomar vars sjukdomsbild och vårdens komplexitet kräver specialisttandvårdens kunskaper och resurser. I uppdraget ligger även att se till att möjlighet till konsultation på remittentens hemmaklinik, enligt speciella riktlinjer, kan utföras. Fastställda riktlinjer och prioriteringar för barn- och ungdomstandvården ska följas. I uppdraget ligger även att kunna erbjuda och genomföra tandvård under narkos.

1.5 Specialisttandvård övrigt inklusive sjukhustandvård

Även inom andra specialiteter behandlas barn och ungdomar, bland annat inom käkkirurgi och oral protetik. Då gäller det främst behandlingar såsom operativt avlägsnande av tänder, ortognatkirurgi, protetiska ersättningar, osv. Inom sjukhustandvården omhändertas patientgrupper som kräver särskilda kunskaper, utrustning och lokaler för att vården som erbjuds ska vara av god kvalitet. I uppdraget ligger även att kunna erbjuda och genomföra tandvård under narkos. Käkkirurgen har även en jourverksamhet som dygnet runt bemannas av såväl interna som externa vårdgivare

I uppdraget ligger även att följa den vetenskapliga utvecklingen och aktivt medverka till att ny kunskap sprids och omsätts i tandvården (t.ex. genom interna utbildningar, forskningsprojekt) samt att medverka till att utrangera behandlingar och behandlingsmetoder som inte längre har stöd i vetenskap och beprövad erfarenhet. Specialisttandvården ska svara för länets spetskompetens inom odontologin.

Tillgängligheten för barn inom specialisttandvården är god. Barnen är en prioriterad grupp och behandling sker inom rimlig tid.

2. VUXENTANDVÅRD

2.1 Allmäntandvård vuxna

Allmäntandvård vuxna avser den verksamhet som ska bedrivas på marknads-mässiga grunder och finansieras via avgifter enligt fastställda prislistor.

2.2 Områdes- och slutansvar för vuxna

Folktandvården ska säkerställa landstingets yttersta vårdansvar för en god och tillgänglig tandvård för länets befolkning. Områdesansvar innebär att säkra tillgång till akuttandvård och regelbunden tandvård av hög kvalitet inom rimligt avstånd och inom rimlig tid för alla vuxna som väljer Folktandvården som vårdgivare. Folktandvården har som regionens tandvårdsutövare i detta sammanhang ett särskilt ansvar, vilket bland annat innebär att vi har allmän-tandvårdskliniker på 14 orter i länet.

Enligt överenskommelsen ska vuxna som uppsöker Folktandvården erbjudas fullständig tandvård inklusive akuttandvård;

- akuttandvård ska kunna erbjudas inom 24 timmar på vardagar
- under helgdagar ansvarar Folktandvården även för jourverksamhet
- i uppdraget ligger även populationsinriktade förebyggande åtgärder såsom tobaksprevention.

Folktandvården ska medverka i regionens folkhälsoarbete enligt regionens folkhälsopolicy och ansvarar även för samarbete med andra verksamheter som ger vård och service inom länet. Detta innebär att;

- att förmedla kunskap om befolkningens munhälsa, inklusive statistik till andra aktörer såväl internt inom regionen som på lokalt plan
- att på lämpligt sätt medverka i kunskapsuppbyggnad, kunskapsutveckling och utvärdering av folkhälsoarbetet
- att ge relevanta livsstilsråd till patienter för att uppnå en god munhälsa, särskilt vad avser kostråd och tobaksprevention.

Folkhälsouppdraget innebär ett aktivt engagemang i att omsätta folkhälsopolicy och regionplanen på lokalt plan. Ansvaret innebär;

- att genom samarbete med andra verksamheter, som ger vård och service inom länet, samordna resurser så att de används på effektivast möjliga sätt
- att Folktandvården ska säkerställa att patienter som inte talar svenska ska kunna göra sig förstådda via tolk
- att information ska finnas tillgänglig på olika språk

Folktandvårdens yttersta vårdansvar innebär att alla ska erbjudas vård. Detta är också något som negativt påverkar Folktandvårdens kreditförluster.

2.3 Specialisttandvård inklusive sjukhustandvård (Orofacial medicin OFM)

I uppdraget ingår att fungera som remissinstans och konsultationsinstans för allmäntandläkare i Folktandvården, privattandläkare och övrig hälso- och sjukvårdspersonal. Uppdraget omfattar även regelbundna klinikbesök i allmäntandvården, hos privattandläkare när så efterfrågas samt på vårdinrättningar inom den specialiserade sjukvården.

I uppdraget ligger även att följa den vetenskapliga utvecklingen, att aktivt medverka till att ny kunskap sprids och omsätts i tandvården (t.ex. genom interna utbildningar, forskningsprojekt) samt att medverka till att utränga behandlingar och behandlingsmetoder som inte längre har stöd i vetenskap och beprövad erfarenhet. Specialisttandvården ska svara för länets spetskompetens inom odontologin.

Käkkirurgens jourverksamhet dygnet runt ska upprätthållas årets alla dagar. Inom sjukhustandvården (OFM) omhändertas patientgrupper som kräver särskilda kunskaper, utrustning och lokaler för att vården som erbjuds ska vara av god kvalitet. I uppdraget ligger även att kunna erbjuda och genomföra tandvård under narkos.

3. SÄRSKILD ERSÄTTNING

3.1 Sjukresor

Patienter som besöker tandvårdsklinik har rätt till reseersättning enligt regionens regler för sjukresor. Administreras och finansieras centralt av regionen.

3.2 Forskning, utveckling, kvalitetsarbete och planeringsansvar

Regionersättningen har använts till lönekostnader i arbetet med att vara ett stöd i praktiskt genomförande av förbättringsarbete, processtyrning samt forskning, utveckling och utbildning.

Folktandvården Västernorrland har i enlighet med beslut i nämnden startat uppbyggnaden av ett kunskapscentrum för äldretandvård. Enheten bemannas med både dedicerade tandläkare och tandhygienister i varje kommun och leds av en 0,5 tandläkare som är placerad på Folktandvårdens kansli. Syftet är att bygga upp kunskap och kompetens runt den äldre människans munvård och tandhälsa. I uppdraget ligger att sprida denna kunskap inom tandvården och till olika verksamheter inom hälso- och sjukvården, omsorgen, men även till anhöriga och patienter, föreningar och organisationer som arbetar runt den äldre människan.

Folktandvården är ansluten till GerioWeb, som är ett nationellt webbaserat verktyg för patientfall och terapiplaneringar samt föreläsningar. Ett verktyg som utgör ett hjälpmedel för att utveckla äldretandvård på våra kliniker.

3.3 Utbildning ST, nationella platser och tandhygienistutbildning

Folktandvården bidrar ekonomiskt till den solidariskt finansierade specialistutbildningen i Sverige. För närvarande är det sju platser som betalas av de fyra nordligaste landstingen enligt avtal mellan regionerna. Folktandvården bidrar även solidariskt till en verksamhetsförlagd utbildning för tandhygieniststuderande vid Utbildningstandvården i Västerbotten.

3.4 ST utbildning, uppdragsutbildning

För att säkra tillgången på specialistvård i länet behöver Folktandvården kontinuerligt uppdragsutbilda egna allmäntandläkare till specialister. Dessa får lön under utbildningstiden och Folktandvården betalar även utbildningsavgiften till fakulteten. Då den praktisk/kliniska delen av utbildningen i möjligaste mån ska bedrivas på hemmaklinik innebär det också kostnader för handledning.

3.5 Introduktion av nya medarbetare

För att säkra tillgång till tandvårdspersonal och för att på ett kvalitetssäkert sätt introducera nyutbildade tandläkare och tandhygienister i yrket krävs särskilda åtgärder. Folktandvården är i flertalet fall den första arbetsgivaren för nyutbildad personal och har därigenom ett stort ansvar för inskolning. Även utlandsrekryterade tandläkare kräver särskild introduktion. Exempel på introduktion är handledning av nya tandläkare och tandhygienister (pågår ca ett år), nätverksträffar för nya tandläkare och tandhygienister med två träffar under ett års tid, auskultationer inom specialisttandvården samt ren undervisning (utlandsrekryterade tandläkare). En ny tandläkare producerar mindre och ger därför lägre intäkter. Samtidigt krävs tillgång till assisterande personal, behandlingsrum samt stöd och handledning av erfaren kollega. Sammantaget innebär detta att första året genererar en ny tandläkare ett underskott till kliniken.

3.6 Särskilda rekryteringsinsatser

Det har under många år varit brist på framför allt på tandläkare, nu har vi även brist på tandhygienister och tandsköterskor. En situation som dessutom beräknas försämrats ytterligare under de närmaste 15 åren. För att säkerställa regionernas yttersta vårdansvar är det nödvändigt för Folktandvården att göra extraordinära rekryteringsinsatser vid sidan av traditionell rekrytering. Som ett led i att säkra tillgången till personal erbjuder Folktandvården bland annat sommararbete till både tandläkar- och tandhygienist/ tandsköterskestuderande. Nyutexaminerade tandläkare och tandhygienister som väljer att arbeta i Västernorrland får startbidrag, under förutsättning att de arbetar viss tid i Västernorrland.

I Folktandvårdens strategi för att säkerställa uppdraget ingår också satsningar på utlandsrekrytering med särskilda kostnader för rekrytering och undervisning i framförallt svenska. Folktandvården deltar även i rekryteringsevenemang såsom Riksstämman. Folktandvården besöker varje år flera tandläkarhögskolor.

3.7 Praktikplatser

Folktandvården ska enligt överenskommelsen tillhandahålla handledning och praktikplatser för studerande inom tandvårdsutbildningar. Vilket då gäller samtliga yrkeskategorier, inte minst tandsköterskor där en stor del av den kliniska utbildningen genomförs av Folktandvården.

3.8 Tobaksfri Duo

Tobaksfri Duo är ett projekt med Folkhälsocentrum som ansvarig där Folktandvården går in som en aktör. Projektet syftar till att hålla ungdomar tobaksfria genom att de skriver kontrakt med en vuxen (primärprevention genom kontraktsmodell).

3.9 Mobil klinik

För att förbättra den geografiska tillgängligheten togs en mobil klinik i drift 2013, i enlighet med fattat beslut i landstingsfullmäktige. Kliniken medför extra kostnader, i jämförelse med att ge vård på de kliniker där barnen är listade, vilket inte kan täckas av barnpengen. För att få verksamheten att fungera har vi anställt tre driftsansvariga som turas om att arbeta vid den mobila kliniken. Utöver detta är det drift och underhåll av den mobila kliniken som finansieras med detta anslag.

3.10 Regionövergripande krav och uppdrag

Som en del av regionkoncernen och en offentlig organisation har Folktandvården att följa alla regionövergripande beslut och tillämpa gemensamma regler och riktlinjer samt naturligtvis följa lagar och reglerverk som är kopplade till offentlig verksamhet. Som en del i koncernen förväntas Folktandvården liksom övriga förvaltningar att delta i regionövergripande aktiviteter såsom att bidra i koncernledningsarbetet.

Det innebär extra kostnader som saknar direkt koppling till Folktandvårdens konkurrensutsatta och avgiftsfinansierade verksamhet. För att säkerställa konkurrensneutralitet gentemot de privata vårdgivarna ska dessa kostnader inte belasta den avgiftsfinansierade verksamheten.

Datum
2017-09-22

Bilaga 2
Dnr

Sida
7(7)

4. REGIONERSÄTTNING 2020

I nedanstående tabell redovisar vi fördelningen av regionersättningen i 2020 års budget.

Budget 2020 (tkr)			
VERKSAMHET	KUV ¹⁾	KSV ²⁾	Summa
Barn- och ungdomstandvård			
Allmäntandvård för barn och ungdomar 3-23 år	71 812		71 812
Områdes- och slutansvar för barn och ungdomar		7 558	7 558
Specialisttandvård ortodonti		23 421	23 421
Specialisttandvård pedodonti		3 214	3 214
Specialisttandvård övrigt inklusive sjukhustandvård		3 342	3 342
Summa barn- och ungdomstandvård	71 812	37 535	109 347
Vuxentandvård			
Allmäntandvård vuxna			0
Områdes- och slutansvar för vuxna		7 193	7 193
Specialisttandvård inkl sjukhustandvård		24 280	24 280
Summa vuxentandvård	0	31 473	31 473
Tandvårdsstöd	15 251		15 251
Övrigt			
Forskning, utveckling, kvalitetsarbete och planeringsansvar		3 135	3 135
ST-utbildning, nationella platser		1 681	1 681
ST-utbildning, uppdragsutbildning		7 199	7 199
Introduktion av nya medarbetare		3 568	3 568
Särskilda rekryteringsinsatser		4 144	4 144
Praktikplatser		220	220
Tobaksfri Duo		325	325
Mobil klinik		1 632	1 632
Regionövergripande krav och uppdrag		838	838
Summa särskilda uppdrag	0	22 742	22 742
TOTALT	87 063	91 750	178 813

1) KUV = Konkurrensutsatt verksamhet

2) KSV = Konkurrensskyddad verksamhet